

Majdraget

Medlemsorgan för Majornas Schacksällskap
Årgång 14. Nummer 1-2004

MSS vann Lag - DM

Första guldmedaljen sedan 1966

INNEHÅLL I MAJDRAGET nr 1 2004

<u>Sida</u>	<u>Artikel</u>
2	Innehåll, MSS styrelse e t c
3-4	Ordförandespalten
5-10	Till minne av Klaus Radtke
11-12	Notiser
13-16	Majornas SS historia 1927-36
17-18	Spelarporträtt: Gideon Ståhlberg
19-22	Partispalten
23	Reklam
24-27	Korrschack
28-29	Lag.DM 2004
30-31	Allsvenskan 2003-04
32-34	Resultatbörs
35	Rankinglistan (Seniorer)

Majornas SS styrelse 2004

Ordförande:	Kenneth Fahlström	Tel. 14 17 71	A:765 85 06
Vice ordförande:	Jan Krüger	Tel. 41 68 88	
Sekreterare:	Göte Teiffel	Tel. 14 89 10	M:070-340 11 89
Vice sekreterare:	Jens Lejhall	Tel. 775 72 32	M:0709-775 723
Kassör:	Thordis Olsson	Tel. 709 87 67	
Tävlingsansvarig:	Vakant		
Ungdomsansvarig:	Vakant		
Intendent:	Vakant		
Suppleant:	Göran Sernmyr	Tel. 24 59 54	M:070-401 58 22
Suppleant:	Tomas Thornfält	Tel. 22 38 82	

Majornas SS bildades den 12 november 1907 på Café Stjärnan, beläget på Allmänna vägen, mitt i Majorna. Grundaren hette Gustav Cedergren.

Omslagsbilden: Tårtkalas på vårfesten tack vare MSS lag-DM guld.

Ansvarig utgivare av Majdraget:	Kenneth Fahlström
Majdragets redaktion:	Göran Sernmyr E-post: uhd525a@tninet.se Göte Teiffel E-post: gote.teiffel@swipnet.se

Tack till alla som lämnat artiklar, partier, synpunkter mm !!!

© Göteborg 04 10 170 GS /GT.

ORDFÖRANDESPALTEN

Av Kenneth Fahlström

Berg och dalbana

Med oerhörd stolthet åsåg jag klubbblagets framfart i Lag-DM. Även om segermarginalen till slut blev minsta möjliga eller ännu mindre, var det Majornas SS som stod som segrare. Att en klubb ur Division I skall kunna vinna en turnering där två Elitserielag är med, är egentligen närmast en omöjlighet. Men det skedde och det var Majornas SS som stod för den bedriften.

Att vinsten bärgades med hjälp av motståndarnas regelbrott och ett tveksamt domaringripande, tar inte äran ifrån oss. Vi kan inte i efterhand veta hur matchen hade gått med ett korrekt motståndarlag i sista rond. Vi slog ett lag från elitserien och spelade oavgjort mot det andra. Majornas SS stod när serien var klar som rättmätig segrare!

Ur Göteborgsdistriktets årliga rapport om tävlingsresultat kommer vi att kunna läsa Majornas SS på många framskjutna placeringar. Snabbschacks-DM vanns av Itai Panas och Blixt-DM av Klas Fors från klubben. I individuella DM stod flera Majornaspelare som gruppsegrare och andra klubbkamrater hade framskjutna placeringar. Till detta kan läggas mängder av goda resultat lite längre ned i tabellerna i flera av distriktets tävlingar.

Representationslagets resultat i Division I kan inte förbigås i detta sammanhang. Jag minns hur jag efter ett restaurangbesök, när laget hade spelat i rond 7, kom hem lite halvsent och snabbt gick in på förbundets hemsida. Majornas SS hade vunnit sin match och var fortfarande med i striden om elitserieplatsen. Även efter rond 8 var vi kvar i toppstriden. Vi hade fortfarande en liten chans till serieseger! Klubben behövde hjälp på så vis, att Manhem II var tvungna att tappa poäng i sista rond och Majorna tvungna att slå huvudkonkurrenten Åstorp. Manhem vann stort och vi förlorade med $3\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$.

Till slut hamnade vi på en tredje plats i Division I och det är det bästa resultatet sedan elitserien infördes!

Att fyra medlemmar lämnar sällskapet för den nya klubben i Örgryte och en för Skara, är väl inget speciellt att gråta över. Sådant händer. Det var bara lite många tongivande medlemmar på en och samma gång. Vi sänder ett stort tack till flera av dem, för de många och stora insatser de gjort under flera år. Många års sammanlagt styrelsearbete, skötsel av lokalen, tävlingsledning och lagledarbete mm. Ett stort och varmt tack!

Dessa fem kan vi kanske se på nytt. De kan återkomma till klubben som medlemmar. Vi kan träffa dem i nästan alla schacksammanhang. Vänner som trots allt finns kvar.

Mycket värre är, när vänner går bort för evigt. I maj miste vi en klubbmedlem som, under minst tjugo års tid, var först på plats två dagar i veckan. Vecka efter vecka, under mer än tjugo års tid, satt han alltid i klubblokalen under spelkvällarna. Först dit och sedan sist därifrån. Man behövde inte, som idag, tveka att åka till klubben av rädsla för att bli ensam. Han var alltid där. Det är på sådana arbetsinsatser som vi andra kan bygga. En bra ekonomi, en ungdomsverksamhet.

Bra lag och tävlingsverksamhet räcker inte. Klubbens vardag är viktigast av allt. På den bygger allt.

”Fä dör, fränder dö, även själv skiljs du hädan, men ett vet jag, som aldrig dö, domen över död man”, (Ur Havamal).

Klaus Radtke, i Majorna är ditt eftermäle det bästa som tänkas kan.

I Majornas Schacksällskaps minne lever du för evigt.

Klaus Radtke med parhästen Rune Lindqvist (70 år i år) på 90-talet.

TILL MINNE

Av Christer Thörnqvist

Klaus Radtke 2/4 1931 – 13/5 2004

”Der Mann” är död. Efter en längre tids ohälsa har Klaus Radtke plockat ned pjäserna för gott. Det finns många, kanske alltför många, clichéer att ta till när någon dött. ”Vi minns honom som en god kamrat” är en av dessa. I fallet Klaus vore det dock patetiskt att ta till sådana clichéer; Klaus var inte ”en god kamrat” bland alla andra; under 1980-talet var Klaus mer eller mindre Majornas SS.

Vi var ett gäng som kom till Göteborg för arbete eller studier åren 1982-83 och började i Majorna ungefär samtidigt. Kärnan kan väl sägas ha varit Göran Johansson, Martin Bennulf, Mikael Näslund och jag. Snabbt märkte vi vilka personer som betydde mest för att få klubben att fungera, så är det ju alltid i ideella föreningar. I Majornas SS var det Rune, Calle och – redan på den tiden – Kenneth som stod för detta och därmed trivseln i klubben, men allra mest var det ändå Klaus.

Eftersom vi alla var nya i Göteborg fick vi en stor del av vårt tidiga sociala umgänge via schackklubben och satt ofta och häckade på gamla Schackspelets Hus i Haga till framåt midnatt både tisdagar och torsdagar. Den ende som alltid fanns med var Klaus. Oavsett klockan hade han tid att röka en sista cigarett, ta en sista kaffekopp och spela en sista blixtpart eller chock. Han var alltid sist därifrån. Det skulle ju till och med visa sig att själva huset vi spelade i, lämnade det jordiska långt före Klaus, men det visste vi ju inte då.

Några år före rivningen hade Majornas SS, som de flesta väl vet, redan lämnat Haga och flyttat ur till Kustroddaregatan, i den stadsdel där verksamheten en gång börjat ca. 80 år tidigare. I och med flytten blev Klaus faktiskt ännu viktigare för klubben. Nu var han inte bara sist därifrån på spelkvällarna, utan även först dit. I den nya lokalen fanns inga andra föreningar, som varit fallet i Schackspelets Hus, utan någon var tvungen att ta ansvar för att vara först på plats för att låsa upp. Till skillnad från dagens rullande schema mellan styrelseledamöterna var det Klaus som rullade dit varje gång.

De här åren i slutet av 1980-talet kom jag också personligen närmare Klaus. Eftersom han bodde i Lindome och jag på den tiden ungefär vid Mölndalsgränsen fick jag lifta med Klaus hem från varje spelkväll. Det blev därmed gott om tid att diskutera annat än KM-partier och även att lära känna personen Klaus Radtke bättre.

Klaus föddes 1931 i Stettin. Idag har Stettin bytt namn till Szczecin och hör till Polen, men fram till krigsslutet 1945 hörde staden till Tyskland och var även etniskt nästan

helt tyskt. Med andra ord växte Klaus upp i Hitlers Tredje Rike och var tonåring under andra världskriget. Han hade inte så många minnen att berätta från sina tidiga skolår. Även om skolan givetvis var genomsyrad av nationalsocialistisk propaganda, trodde han inte att den satte så djupa spår i eleverna. De östra delarna av Tyskland var de områden där motståndet mot Hitler var starkast före maktövertagandet 1933, så det verkar inte helt otänkbart att många lärare i Klaus hemtrakt så att säga "censurerade censuren" en aning.

I slutet av kriget var Stettin en av de städer som utsattes för de allierades terrorbombningar, och här hade Klaus mer att berätta. Stettin blev inte sönderbombat på samma sätt som t.ex. Dresden, dvs. i ett par, våldsamma totalangrepp med sexsiffriga dödssiffror som följd. Istället bombade de allierade flygplanen systematiskt, närmast kliniskt, sönder ett kvarter per natt och invånarna hade god chans att sätta sig i säkerhet innan.

Med Klaus egna ord hade han och hans skolkompisar därför aldrig någon riktig krigskänsla; att de faktiskt svävade i livsfara varje natt kändes aldrig verkligt. Tvärtom såg de närmast fram mot flyglarm. Var de tvungna att uppsöka skyddsrum två gånger samma natt slapp de gå i skolan dagen därpå. Efter bombningarna gick framför allt pojkarna också runt och samlade granatskärvor, vilka användes som "pengar" av olika valörer. Hittade man en skärva där lite av färgen från nosmarkeringen fanns kvar, var denna exempelvis mer värd än en helt blank skärva, etc. För oss idag verkar allt detta tämligen absurt, men utifrån ett freudianskt perspektiv skulle bristen på verklighetsnära krigsmedvetenhet och dödsskräck kunna förklara en del av Klaus mer bisarra spelöppningsval som vuxen.

I början av 1950-talet, jag minns inte exakt vilket år han sade, lämnade Klaus det sönderbombade och fattiga Tyskland för Sverige. Som utbildad murare var det inte svårt att få jobb i ett land där byggandet expanderande våldsamt i den högkonjunktur som följde i Västeuropa decennierna efter kriget. Tvärtom: Klaus berättelser om denna tid handlade mer om hur byggfirmorna gjorde i stort sett vad som helst för att hålla tider och bli klara så snabbt som möjligt. Att de anställda faktiskt hade kollektivavtal som föreskrev att de inte behövde jobba vid alltför låga temperaturer gick alltid att kringgå på något sätt. Murbruket lydde inte under kollektivavtal, men protesterade på sitt eget sätt genom att stelna i kylan. Detta löstes genom att tillsätta rödsprit och det är mer än ett hus vi passerat som Klaus sade att han inte kunde förstå att det fortfarande stod kvar, med tanke på att det var mer sprit än murbruk mellan tegelstenarna.

Han berättade också att många, framför allt äldre, byggnadsarbetare också behövde sprit för att klara kylan under de kalla, snörika vintrarna i mitten av 1960-talet, och därför ständigt sippade varmt vin ur en medhavd termos med alkoholism och olyckor som oundvikligt resultat. För Klaus del gick det aldrig så långt. Däremot tröttnade han på att facket inte lyckades hävda avtalen gentemot byggföretagen och blev, som han sade, radikal maoist. Han var aldrig aktiv i någon organisation, men han kunde

berätta en hel del om de fackliga fighterna mellan socialdemokrater och vänsterradikala på den tiden.

De allvarliga fighterna på byggena stod dock inte på det fackliga planet. När Klaus kom till Sverige hade alla fortfarande kriget i färskt minne och en tysk accent stod mycket lågt i kurs. Därför förstod han snabbt att det gällde att bli mer göteborgare än göteborgarna själva om han skulle bli socialt accepterad, trots att han, en helt ung man, givetvis inte hade något att göra med tysk politik på 1930-talet. Utan tvekan hade Klaus bra musiköra, vilket brukar underlätta när man plockar upp språk och snart talade han den grova göteborgska som nog alla som träffat honom minns. Att han ändå kallades "der Mann" bland oss som var nya 1982-83 emanerade ur en gammal korkad historia från *Tyska för årskurs 7* som Näslund brukade återberätta när andan föll på, men det är en annan historia.

En annan viktig del av identitetsskapandet var att hitta ett svenskt fotbollslag. (Med "svenskt" förstås givetvis här "göteborgskt"; allt annat hade varit värre än en Hitlerjugend-skjorta på byggena.) Klaus började besöka Ullevi mitt under bröderna Jacobssons storhetstid och följaktligen blev han GAIS-are. Klanstriderna mellan makrillar och änglar var stenhårda vid den här tiden, och det hände ofta att anhängarna till det av lagen som förlorade ett derby sjukskrev sig på måndagen för att slippa den värsta nesan, enligt Klaus. Själv blev han GAIS-trogen genom alla år och så länge jag hade kontakt med honom köpte han alltid årskort till hemmamatcherna, oavsett vilken division laget spelade i.

Det politiska och fackliga engagemanget var han inte lika trogen, det falnade under 1970-talet. Där politiken gick ut gick korven in, och Klaus öppnade en korvkiosk, vilket senare blev en hel restaurang: Satellit i Lindome med en fantastisk grillad lövbiff som en av höjdpunkterna på menyn. Det var också härifrån alla landgångar och tårtor som försvann på lusseblixtar och våravslutningar kom.

Jobbet som egenföretagare var inte mindre krävande än det som murare, men det var mindre fysiskt slitsamt. Enligt Klaus var detta förutsättningen för att han verkligen skulle kunna ägna tid åt det allt överskuggande intresset för schack. Det enorma organisatoriska engagemanget framgår av Göte Teiffels genomgång här intill, men Klaus ville ju spela själv också. Han ondgjorde sig ofta över att han aldrig kunde göra sig själv rättvisa vid schackbrädet under de år han skulle ha varit som bäst. Efter en hel dag på ett råkallt bygge var det svårt att hitta den rätta koncentrationen inne i stugvärmen på kvällen.

Under de år jag kände Klaus har jag aldrig – såvitt jag kan minnas – hört honom förklara bort något (GAIS-förluster undantaget). Normalt är detta också en klyscha man tar till på 50-årskalas och begravingar, men jag *har* faktiskt inget minne av någon bortförklaring. Ändå var det nog säkert så att Klaus kunnat nå betydligt högre i schack om han haft ett annat jobb i 20-30-årsåldern. Det man missar vad gäller framför allt varianträkning och grundläggande positionsbedömning före trettio år

mycket svårt att ta igen senare. Med Klaus brinnande intresse hade han tveklöst kommit högre än de dryga 2000 i ranking han ett kort tag hade när han var som bäst på 1970-talet i övergången mellan murbruk och hamburgare.

Hur var han då som spelare? Någon positionsspelare hade han nog aldrig blivit hur mycket träning han än fått, eftersom det inte intresserade honom. Schack handlade om angrepp och kombinationer, mycket Tal och lite Petrosian. Att spela annat än 1. e2-e4 som vit var otänkbart: inget annat drag öppnar ju två diagonaler och befäster samtidigt centrum. Lika självklart var att samma principer gällde som svart: 1. ... e7-e5 som svar mot kungsbonden och mot 1. c2-c4, och 1. ... d7-d5 som försvar mot alla andra avarter. Eftersom slutspel var ett misslyckande i sig gjorde det inget om det försvann ett par bönder på vägen. – Jag får ju ut en pjääs, var Klaus standardsvar om man ifrågasatte någon av hans knepigare gambitar.

Under 1990-talet försämrades Klaus hälsa alltmer och han slutade helt att spela tävlingsschack. Under decenniets andra hälft blev hans besök på klubben också mer sporadiska, men då hade jag själv trappat ner väldigt mycket på grund av jobb, så Klaus sista framträdanden i klubblokalen kan andra bättre.

Därför är det bättre att sluta där vi är: med Klaus som spelare under det 1980-tal som så mycket var hans. Mitt första riktiga långparti mot Klaus visar hans spelstil under de goda åren mycket bra, speciellt hans förmåga att hålla kvar dynamiken i ett angrepp även när det egentligen borde vara uttömt. Detta minns jag kom som en överraskning för mig. Tidigare hade vi bara spelat blix, och eftersom skönhetsvärdet av ett parti alltid var viktigare än poängen för Klaus, tänkte han oftast ihjäl sig i intressanta ställningar. I övrigt minns jag inte så mycket av själva partiet, men som avslutning på den här korta hågkomsten av Klaus tycker jag ändå det passar utmärkt.

MSS klubbmästerskap, rond 5 den 20/10 1983

Vit: Christer Thörnqvist

Svart: Klaus Radtke

1. c4 d5

Även om Klaus oftast bemötte Engelskt med 1. ... e5, så minns jag att detta inte var oväntat. Klaus hade spelat draget flera gånger mot mig i blix. Hade jag här gått över i Damgambit med 2. d4 hade förmodligen Klaus svarat med 2. ... c5: en annan av hans obskyra favoritgambitar.

2. cxd5 Sf6

3. e4 e6

Givetvis går det inte att slå på e4 på grund av 3. ... Da4+. I blix hade Klaus dock alltid bemött 3. e4 med 3. ... c6, där slag på c6 ger Svart mycket god kompensation,

medan 4. Sc3 cxd5, 5. Lb5+ leder till intressant spel. Även om 3. ... e6 ser sämre ut, var det nog dumt av mig att syna, vilket jag dock gjorde.

4. dxe6 Lxe6
5. d3

Onödigt passivt. Bättre verkar 5. e5 Sd5, 6. Sf3 Sc6, 7. Sc3 Lb4 med ganska lika spel, dvs. Svart har kompensation, men knappast mer.

5. — Lc5
6. Le2?

Abbans! Här hade nog 6. Sc3 varit nödvändigt. I vilket fall som helst fick jag inte täppa fältet e2 så styggt.

6. — Dd4!
7. Le3 Dxb2
8. Sd2 Lxe3
9. fxe3 0-0

Troligen är såväl 9. ... Da3 som 9. ... Sc6 starkare. Nu får Vit, dvs. jag, lite mer motspel än jag förtjänar – åtminstone ett tag.

10. Tb1 Dxa2
11. Txb7 Da6

Finurligt! På 12. Txc7 är väl 12. ... Db6! Mer eller mindre avgörande. Det bästa är kanske 12. Db1, men efter 12. ... Da5 med idén att skicka damen till g5 eller c5 har Svart den klart roligare ställningen. Att mellanlanda med damen på a6 innan den går till a5 har i så fall också dragit bort vits dam från försvaret av det viktiga fältet g4. Hur som helst, jag valde det fegare alternativet.

12. Tb1 Sbd7

Jag har ingen aning om ifall Klaus missade att han nu måste ge mer material eller om han helt enkelt ville lura mig att gama åt mig för mycket. Hur som helst har jag väl inte mycket val annat än att syna!?

13. d4 Da3
14. d5 Sxd5
15. exd5 Lxd5
16. e4 Le6
17. Lc4

Detta drag borde ha förberetts med 17. Dc2 först. I så fall är det tveksamt om Svart har tillräcklig kompensation, även om ställningen fortfarande är mycket öppen. Av protokollets utseende att döma hade jag dock redan här tidsnöd. Dragen blir slarvigare och slarvigare skrivna och de sista tolv har streckats först och sedan fyllts i. Hur det stod till med Klaus tid vet jag inte, men han brukade varken spela speciellt snabbt eller långsamt.

17. — Lxc4 18. Sxc4 Dc3+ 19. Sd2Sc5! 20. Sf3 Sxe4 21. Tc1 Tfe8! (- +)
 22. Txc3 Sxc3+ 23. Kf2 Sxd1+ 24. Txd1 f6 25. Sd4 c5 26. S4b3 Tac8
 27. Tc1 Te7 28. Sxc5 Tec7 29. Sdb3 a5 30. Tc4 Kf7 31. Kf3 h5 32. h4 g5
 33. hxg5 fxg5 34. g3 Kg6 35. Kg2 g4 36. Kg1 Tb8 37. Sxa5 Tb5 38. Scb7 Txc4
 39. Sxc4 Txb7 40. Kf2 Tb3 41. Kg2 Tc3 42. Sd6 Tc2+ 43. Kg1 Kf6 44. Se8+
 Ke7 45. Sg7 Tc5 46. Kg2 Kf7 Uppgivet 0-1

Även om Klaus inte fick matta kungen den gången fick han åtminstone matta min sista pjäs. Han var inte bara en ”god kamrat”, han var en god ruffelspelare också. Nu är han död, men legenden lever vidare bland alla oss som var med på 1980-talet.

Christer Thörnqvist

Klaus år i styrelsen:

Klaus Radtke blev medlem i Majornas SS någon gång i början av 60-talet. Exakt datum är svårt att få fram, eftersom våra arkiverade handlingar tyvärr har sina luckor. Hans medverkan i olika styrelser, har vi emellertid klart dokumenterade och är följande:

Suppleant	1964-67, 73-75, 82-86, 92-95	12 år
Ledamot utan särskild funktion	1968-69, 87-89,	3 år
Vice ordförande	1975-82	7 år
Vice sekreterare	1989-90, 91-92	2 år
	Summa	24 år

Den som kontrollräknar meriterna ovan, får kanske fram en andra siffra, eftersom vi förr hade ett s.k. brutet verksamhetsår, som löpte från 1 sept. – 31 aug. Klaus var t ex ”ledamot utan särskild funktion” under åren, 1968-69, 1987-88 och 1988-89, vilket blir 3 år.

Göte Teiffel

NOTISER

Av Göte Teiffel och Göran Serenmyr

Redaktionellt

Som de flesta av er märkt, är detta nummer kraftigt försenat. Det beror på att redaktör Göran S har genomgått en njurtransplantation i början av februari. Därefter har det blivit en lång konvalescens, som har gått mycket bra. Tack för blommor, kort, telefonsamtal och stöd. Det har värmt!

I detta nummer lägger vi stor vikt vid Klaus Radtkes tragiska bortgång. Christer Thörnqvist har skrivit ner några minnesbilder av Klaus.

Vi har även fått in ett kommenterat parti ifrån Jan-Olof Forsberg. Från lag-OS E-mailturnering, där han tog en stormästarinteckning. Itai Panas har bidragit med resuméer ifrån lag-DM och allsvenskan. mm

Hoppas att det skall vara till belåtenhet.

Medlemsfrågor

Avlidna:

Klaus Radtke avled den 13: maj i år. Kenneth Fahlström, C-O Wiman, Rune Lindqvist och Roy Johansson deltog i begravningsakten. Klubben lämnade en krans.

Jubilarer:

Rune Lindqvist	70 år	7/8
Gunnar Fredin	50 år	29/5

Nya medlemmar

Fredrik Johnsson (Skåne), Max Karle (Alingsås) Per Kettil (Ny) och nygamla Tage Bengtsson (Borås) önskas hjärtligt välkomna till vår klubb!

Medlemmar som slutat:

Bo Berg, Lennart Fransson, Robert Ruonala och Dennis Wikman har gått över till nystartade klubben Örgryte Bo Olsson gick till Skara Vi tackar för åren tillsammans och önskar er all lycka i fortsättningen.

Sillblix 04 01 23

Bosse Berg och Lennart Fransson ordnade en trivsam kväll med föredrag av Ove Kinnmark. Därefter blev det god mat, dryck och blixtpel. Häpp!

Årsmötet 04 03 04

Fick skjutas upp två gånger bland annat pga. att ytterdörren hade frusit igen! Ca femton medlemmar dök upp. Ekonomin är sämre pga. att vi har fått dubbla hyror ifrån kommunen. Dags för svängrem!

Bokgåvor

Har inkommit ifrån Berit Radtke, Erik Börjesson och Göran S. Klubben tackar

Höstmötet

Ett av årets två stora medlemsmöten samlade hela sexton medlemmar Det diskuterades friskt.

Den *ekonomiska* situationen: Kostnaderna är ungefär samma som tidigare år (allsvenskan, lokalhyra.). Inkomsterna har däremot minskat (t ex bingopengar, juniorbidrag, sponsortäkter mm).

Juniorledarbrist: Vad göra för att få folk intresserade och delta? Ungdomarna behöver ledare och klubben behöver ungdom och bidrag.

Vidare togs det upp:

KM -principer att fylla på vakanser eller sätta streck, valberedningskris, allsvenskans 4 lag: principer för flyttning mellan lagen. mm.

Ett roligt , intressant möte utan några större avgörande beslut.....

Medlemsavgifter

Betala era avgifter! FÖR FAN!

MSS Postgiro: 62 80 24 – 2. Påstå inte att du inte har fått något meddelande!

KM 2004 / 05

Det var lite strul i början med lottningsystem och efteranmälningar. Nu är spelet ändå igång. Uppdelning i två Bergergrupper, som leder till placeringsspel, semifinaler och final.

Avslut 9/12! Må bäste man vinna!

Årets prestation/övertaskning 03/04

Redaktionen har enväldigt utsett förstalaget för vinsten i DM. tillsammans med J-O Forsberg för framgången i korr. Bravo!

SM i Göteborg 2004

Spelades mellan 10 – 25 juli. Det samlade hela 943 starter. Ett SM som har fått ett gott genmäle bland spelare, ledare och press. Evgenij Agrest vann SM-gruppen. Hur det gick för Majornas spelare, ser du på resultatsidorna.

Suvi, Julia och Kenneth F gjorde heroiska insatser. Jobb båda veckor!

Enda plumpen var det ekonomiska.

Fischer

Det har skrivits helsidor i pressen som i fornstora dagar. När är det dags för övrigt schack att få den rättmätiga publiciteten?

J-O Forsberg fick GM-inteckning

I korr: e-mail - OS för lag. 2:a bord.

DM 2004

Majornas SS vann tre tunga titlar:

DM i lag samt snabb och blix individuellt. När hände det senast?

Ny hemsida

Du som har Internet har säkert upptäckt att vi har en ny läcker hemsida:

www. Majorna.org

Henrik Enström och Tobias Bende har lagt upp den. Just nu är det lite uppehåll i nyhetsförmedlingen pga. att Robert R och Dennis W har slutat i klubben.

Klas F och Göran S skall ta vid så småningom, efter programinstallationer, utbildning m m.

Ansvarsposter fr o m oktober-04

Juniorträning

Klas Fors, Jens Lejhäll på måndagar.

Börje Karlsson, Rickard Eklund fredag.

Rankingbokföring:

Klas Fors och Henrik Enström

Lagledare

Förstalaget: Itai Panas o Leif Ström

Andralaget: Jan Krüger

Tredjelaget: Rickard Eklund med
(bistånd av Göran S)

Fjärdelaget: Christer Asplund (Jun-lag)

Lokalen

Göte Teiffel och C-O Wiman har gjort i ordning ett förråd, anslagstavlor mm Calle har även gjort en riktig "Schackklocka" som hänger i stora salen. Titta på den. Gatukontoret kom till slut och lagade avloppet. Tack och lov för det!

Tack till alla MSS funktionärer

Stort tack för allt slit som du gör i det tysta. Utan ditt jobb står vi oss slätt!

OBS: De jobbar *gratis* för din trevnad!

MAJORNAS SS HISTORIA

Av Göte Teiffel

1927-1936

I vår serie om MSS historia har vi nu kommit till föreningens tredje decennium.

Året 1927 började med att en medlem vägrade att spela i lagmatcher, enär han ej var nöjd med den plats, tolfte, han erhållit i laget. Han hade därefter ansökt om utträde ur sällskapet. Föreningen beslutade i stället att diskvalificera honom året ut, 'samt att upptaga hans utträdesansökan, då samtliga förfallna medlemsavgifter blivit inbetalda'.

Ekonomi var ständigt ett bekymmer och efter en anordnad 'nattiné' på Konserthuset, visade det sig att tillställningen, i stället för vinst, gått med ett par hundra kronor i förlust. Ordföranden Knut Robertsson lyckades få den dåvarande nöjesskatten återbetald och en del avskrivningar av annonskostnaderna. Då blev det vinst med kr17:20 i stället. Om kassören efter dessa olika turer lyckades undgå att få magsår, förtäljer inte historien.

20-årsjubileet stod för dörren och ekonomin var som sagt inte den bästa. Därför togs ett beslut att sända ut tiggARBREBREV 'till chefer för större företag och mera välsituerade privatpersoner.' Några större bidrag gav inte detta nya grepp. Jubileumsfesten hölls i början av 1928 och kostnaden för deltagande i densamma sattes tillr 6.50 kr för damer och 7.50 kr för herrar. Frihet - jämlikhet -systerskap.

Gideon Ståhlberg, som blev medlem i Majornas SS 1925 hade nu börjat sin schackligt internationella karriär, då han för Sverige vid schackolympiaden i Haag, blev bäste svensk med nio erövrade poäng av femton. Mera om Ståhlbergs tid inom MSS på annan plats.

1929 startade inte så bra, för i förbundets A-serie förlorades samtliga matcher och med endast 7½ individuella erövrade poäng. Enda 'trösten' var SK Kamraterna hade fått nöja sig 6½ p. Orsaken till det klena resultatet var bl.a. värnplikt för några av spelarna, sjukdom samt arbetsförhinder. Trots ekonomiska uppoffringar i form av resebidrag och ersättning för förlorad arbetsförtjänst för en av spelarna, var det oundvikligt att förlora en del poäng utan spel.

Vid årsmötet 1929 beslutades att, för att stärka den för jämnan dåliga kassan, att bilda en tippningsklubb benämnd "Gissningsklubben Majtipset", vars överskott skulle tillfalla MSS. Idéerna var många - men pengarna allt för få. För att lösa problemet med medlemsavgifternas inbetalning, föreslogs samma år att införa en s k 'skuldbarometer, vari medlemmarnas obetalda medlemsavgifter skulle införas.

Denna lista skulle därefter anslås offentligt. Förmodligen till stor

tillfredsställelse för de oskyldiga, men förmodligen till mer förargelse för de skyldiga. Efter en mycket livlig och långvarig debatt beslutades enligt förslaget. Detta var kanske något att ta efter för dagens kassör?

Inför den kommande spelsäsongen 1930-31 kallades medlemmarna till ett möte. Planerna gick ut på att i särskilda träningsgrupper förkovra de aktuella spelarna ännu mer, med ett bättre resultat som följd. Ett tjugotal aktuella hade kallats, men endast sex mötte upp. Trots detta ringa intresse beslutades att fullfölja planerna.

Till kassörens förtvivlan och styrelsen till bekymmer, var kassebehållningen vid ingång till verksamhetsåret 1930-31 endast kr. 24:78.

Medlemsavgifterna var ständigt uppe till debatt och styrelsen väckte förslag i februari 1931, att avskryva obetalda medlemsavgifter för såväl år 1929 som 1930. En livlig debatt vidtog självfallet och med rösterna 11 för och 4 emot godkändes styrelsen förslag. De lojala som hade betalt, var nog de som var emot förslaget.

I oktober. hade GSF framfört klagomål på vissa föreningars medlemmar: "Att de haft sitt tillhåll på förbundslokalen varigenom intresset för den egna klubbens verksamhet i hög grad minskat. Ordföranden. påpekade att detta kanske ej i så hög grad gällt vårt sällskap...."

Vid verksamhetsårets början 1931-32 hade kassebehållningen ökat till 44:48. Gyllene tider...

I april 1932 meddelades de medlemmar, vilka betalt sin medlemsavgift, att de ägde rätt att hos kassören få ett medlemskort från GSF, vilket berättigade innehavaren tillträde till förbundslokalen. Ett riktigt VIP-kort.

25-års jubileumsfest hölls i Idrottsgården på Heden, med sedvanliga återblickar på de gångna åren, där två av stiftarna Henry Karlsson och Henry Bengtsson hade inbjudits. Festligheten avslutades med en blixturnering, där första och andrapriset var ett cigarettetui. Tredjepristagaren fick nöja sig med supé för en person vid årsfesten. 'Röka tobak är ett bruk, Som från Indien vi lärde...' o s v.

1933 utsågs den mångårige ordföranden och mycket driftige Knut Robertsson till hedersmedlem. För ett insamlat belopp hade därtill inköpts ett rökbord. Robertsson ansåg 'sig ej kunna emottaga hedersledamotskapet, enär frågan enligt hans mening ej hade behandlats rätt.'

Lokalfrågan var, utöver ekonomin, det ständiga bekymret och 1 okt. 1933 gjordes det en flyttning. Denna gång till Sprängkullsgatan, där en utmärkt lokal kunde disponeras på tisdags- och torsdagskvällar. Hyresvärd var, som det sades; 'Folkdansareförbundet', som egentligen hette Svenska Ungdomsringen för bygdekultur. För att finansiera lokalhyran, som var det svindlande beloppet av 7:- per

kväll, bildades en garantiförening, som skulle ansvara för hyran för den kommande säsongen. Denna lokal var föreningens nionde i ordningen på tjugosex år.

I samband med årsmötet i den nya lokalen anordnades ett invigningssamkväm vartill lokalpressen inbjöds, samt redaktören för den då välkända tidskriften Schackvärden. Den inte alldeles obekante Karl Berndtsson. De inbjuda 'lämnade beredvilligt sitt erkännande åt lokalens förträfflighet och önskade sällskapet lycka till i dess arbete.'

Luciafest anordnades med dans för medlemmar och deras dambekanta. För att hålla nere kostnaderna, skulle varje herre medtaga ett paket som skulle auktioneras bort. Aktionen inbringade det svindlade beloppet av kr. 47:00.

De av Robertsson ledda schackskolorna, medförde efterhand att de flesta av deltagarna i densamma, efter skolans avslutning, blev medlemmar i sällskapet. I den slutförda skolan, med från början ett hundratal deltagare, blev sjutton nya medlemmar. Bland dessa en då drygt 16-årig yngling vid namn Carl-Olof Wiman. Han är som bekant aktiv än.

Ekonomien var som tidigare sagts ett bekymmer och efter en erinran från Sveriges Schackförbund i juni 1934 angående förfallna avgifter, uppdrogs det åt sekreteraren att anhålla om anstånd av betalningen till hösten. Det förfallna beloppet 24:- kronor inbetalades i oktober. Men det kvarstod skulder för såväl 1932 som 1933 med 24:- resp. 26:- kr..

I samband med årsmötet avgick kassören Arvid Wallander efter sexton långa och mindre bemedlade år. Stackars man, vilka bekymmer.

I november 1934 besöktes föreningen av landslagsspelaren Gösta Stoltz, vilken gav en simultan mot 16 spelare. Han vann 12 partier, spelade 2 remier och förlorade i 2 matcher. För detta erhöll Stoltz 1 kr. per motståndare. D v s hela 16:- kr.

I mars 1935 diskuterades inom styrelsen föreningens ekonomiska ställning, vilket som vanligt var usel. Som vanligt var också den dåliga inbetalningen av medlemsavgifter uppe till diskussion. Det visade sig att medlemmarna tillsammans var skyldiga i runt tal 1000:- kr. Styrelsen beslutade att senast 31 mars skulle samtliga avgifter vara inbetalda.

Hur denna inbetalning skulle gå till bestämdes enligt följande: De som visat minimalt intresse skulle påminnas genom att "tillställas ett bestämt formulerat kravbrev. Den andra gruppen skulle muntligen av kassören påminnas om sina skyldigheter och tredje gruppen i något mildare form påminnas". Man var som synes i behov av en bra diplomat.

Protokollen från åren 1936 – 37 har inte återfunnits. Vi vet dock att från den fina lokalen på Sprängkullsgatan skedde avflyttning 1934. Därefter gjordes det flyttning varje år under 1935 - 37. En stagnation var på gång och mera bekymmer väntade.

Spännande fortsättning i nästa nummer.

Pärlor ur gamla protokoll

1928 Angående den i senaste revisionsberättelsen gjorda anmärkningen meddelade ordf. att någon klarhet betr. det påtalade ej kunnat vinnas. För att få saken ur världen erbjöd sig emellertid ordf. att betala de kr. 19-, som i föreliggande fall utgjort sällskapets utlägg, och hemställde han, att den av revisorerna begärda rättelsen härigenom skulle anses vara uppfylld. – Ordf. förslag gillades av revisorerna och beslöt mötet godkänna detsamma.

Ordf. meddelade att han genom SS Manhems kassör erfarit, att vår förutvarande medlem NN gått in i nämnda sällskap, till vilken han överlämnat likvid för sin skuld till oss, varför denna kommer att bli betalad genom Manhems försorg.

1931 Föredrogs en cirkulärskrivelse ang. Tidskrift för schack, vari meddelades att tidskriften kommer att nedläggas så vitt ej minst 1500 prenumeranter vore anmälda före den 1 mars. Ordf. uppmanade medlemmarna att i största möjliga utsträckning stödja tidskriften genom att prenumerera på densamma, och utsågs undertecknad att handhava prenumerationen.

Föredrogs en skrivelse från Uddevalla Schacksällskap, vari de med anledning av sommarens schackkongress därstädes anhöllo om ett bidrag till prisfond, och beslöts tillstyrka, att sällskapet tecknade kr. 5:-, varefter listan skulle cirkulera bland medlemmarna.

1932 Ordf. meddelade att från en schackintresserad person i U.S.A ingått en skrivelse med förfrågan angående ett visst schackproblem. Vid besvarande av denna skrivelse hade ordf. även omnämnt sällskapets förestående jubileum samt, medsänt en insamlingslista i händelse schackintresserade landsmän därute skulle vilja bidra med ett hederspris till jubileumstävlingarna. Något svar härpå hade emeller-tid ej avhörts.

SPELARPORTRÄTT

Av Göte Teiffel

Gideon Ståhlberg

(21/1 1908- 26 /5 1967)

Är en av de få svenska schackspelare som till viss del är känd utanför schackets inrutade värld. T ex är han tillsammans med en handfull andra svenska schackspelare omnämnd i Nationalencyklopedin.

Ståhlberg skrev under sin levnad en del schackböcker, bl a den självbiografiska 'I kamp med världseliten', utgiven 1958 med förord av Allan Fagerström, som påstår följande; "*det finns några miljoner schackspelare i världen men på sin höjd hundra som begriper spelet. Ståhlberg är en av dem som begriper.*"

1917 spelades de nordiska mästerskapen i Oslo och det var i samband med denna, som den då nioårige Ståhlbergs intresse för schack väcktes. Under sina gymnasieår spelade han en del schack, men satsade mest på idrott. Efter en svårläkt armbågsskada lade han spjutet på hyllan och satsade därefter enbart på schack. Ståhlberg var i sin ungdom, åren 1926 – 1932, medlem i Majornas schacksällskap. Det är denna tid vi skall, ur vårt begränsade perspektiv, beskriva närmare.

1926 avlade han studentexamen, som enligt honom själv var ett under. I början av sin karriär spelade Ståhlberg för Surte SS 23, men sig småningom 'mogen att gå in i en storklubb och valde Majornas Schacksällskap'. Den 8:e september 1926, invaldes han som 18-åring i föreningen. Anledningen att han valde Majornas SS var att föreningen då hade ett av Sverige starkaste sexmannalag, med nordiske mästaren Oskar Nilsson som främste man.

Första året spelade han om Göteborgsmästerskapet och belade en sjätte plats. Ur hans biografi kan vi hämta följande tankvärde rader: "*Ronderna spelades två gånger i veckan och pågick så länge att jag i bland inte hann med sista bussen till Surte utan på grund av min skrala kassa fick gå 17 à 18 kilometer långa vägen hem. En sådan promenad var speciellt efter ett förlorat parti föga angenäm men bidrog till att stärka konditionen.*"

Något att tänka på för den som bara har fem hållplatser med spårvagnen hem.

I Samband med sällskapets 20-årsjubileum spelades en jubileumsturnering som Ståhlberg vann efter särspel mot Oskar Nilsson. Den senare fick dock 'revansch' när förstaplatsen skulle besättas i MSS lag vid spelet i förbundets A-serie. Där vann Oskar Nilsson lottdragningen om förstabordet.

I december 1929 blev Ståhlberg Nordisk mästare i Göteborg och året därpå utmanade han dåvarande svenske mästaren Allan Nilsson, tidigare medlem i MSS, om

Sverigemästerskapet. Efter tre raka segrar avstod Allan Nilsson från vidare spel och Majornas SS hade därmed en svensk mästare i schack. En titel Ståhlberg skulle behålla t o m 1939.

1930 gjorde den välkände ryske stormästaren Efim. Bogoljubov en turné i Sverige, med en mellanlandning i Göteborg och efter att förbundet, som ej ansett sig kunnat garantera något ekonomiskt godtagbart utfall, övertog Majornas SS arrangemanget. Ståhlberg förlorade kampen med klara 0 – 4.

1932 hade Ståhlberg äntligen placerats på förstabordet i MSS representationslag. Men vad hjälpte det. Parallellt med spelandet, medverkade han flitigt som schackjournalist i dagspressen. På Ludvig Collijns förslag flyttade han till Stockholm och blev redaktör för förbundets tidskrift. Samma år blev han dessutom sekreterare i Sveriges Schackförbund. Dessa båda sysslor kunde han efter egen utsago inte sköta som de borde ha gjorts.

Banden med Majornas SS var därmed brutna och Ståhlberg blev struken ur MSS medlemsförteckning 1933 pga. obetald medlemsavgift. Detta borde nog MSS styrelse skött bättre. I dag hade en medlem med Ståhlbergs meriter varit avgiftsbefriad.

Efter åren i Majorna blev Ståhlberg så småningom en känd spelare med världsrykte. Han var VM-kandidat 1950 och 1953 samt medverkade i 13 schackolympiader. Efter att deltagit i en turnering i Argentina i augusti 1939 blev han, efter andra världskrigets utbrott 1 sept. 1939, kvar i Syd-Amerika och återvände inte till Sverige förrän 1948.

Han var också i samband med stora turneringar och VM-matcher, anlitad som domare. Gideons minne var vida omtalat. Han kunde bl.a. läsa upp hela Englands regentlängd med årtal och datum mm. I samband med VM-kvalificering i Leningrad (nuvarande S:t Petersburg) avled han hastigt den 26 maj 1967, endast 59 år gammal.

Den gudarna älskar dör ung!

Ståhlberg, Gideon (2295) - Stoltz, Gösta (2404)

[D50] Match om Sverigemästartiteln (6), 1931

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 Sf6 4.Sf3 c5 5.Lg5 exd4 6.Sxd4 e5 7.Sdb5 d4 8.Da4 Ld7
9.Sd5 Sa6 10.g3 Tc8 11.Lxf6 gxf6 12.Lh3 Le7 13.Lxd7+ Dxd7 14.Sd6+ Kd8
15.Sxf7+ Ke8 16.Dxd7+ Kxd7 17.Sxh8 Txh8 18.Sxe7 Kxe7 19.0–0 Tc8 20.Tac1
Sc5 21.Tfd1 Sa4 22.Td3 b5 23.Ta3 Tc7 24.Tc2 Sb6 25.c5 Sc4 26.Ta6 e4 27.b3 d3
28.Tc1 Sb2 29.exd3 exd3 30.Te1+ Kf7 31.Td6 Txc5 32.Te4 Tc2 33.Td7+ Kg6
34.Ted4 h5 35.T4d5 a5 36.h4 Tc1+ 37.Kg2 Tc2 38.g4 hxg4 39.Kg3 a4 40.h5+ Kh6
41.Tf5 axb3 42.Kh4 Tc6 43.axb3 b4 44.Tb5 Tc1 45.Tbb7 Th1+ 46.Kxg4 f5+
47.Kxf5 1–0